

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z FIZYKI DLA KLASY 7 SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3 W RUDZIE ŚLĄSKIEJ

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- ma wiedzę nazewniczą, wyjaśniającą i interpretacyjną;
- posiadana wiedza i umiejętności umożliwiają mu skuteczne rozwiązywanie typowych zadań teoretycznych i praktycznych;
- posiadana wiedza i umiejętności (również matematyczne) umożliwiają mu skuteczne rozwiązywanie nietypowych (problemowych) zadań teoretycznych i praktycznych;
- potrafi projektować i wykonywać doświadczenia oraz interpretować wyniki doświadczeń;
- trafnie rozpoznaje zagadnienia fizyczne i je wyjaśnia;
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia;
- samodzielnie dociera do różnych źródeł informacji naukowej;
- dzieli się wiedzą z innymi uczniami;
- potrafi organizować swoją naukę i pracę na lekcji oraz współpracować w zespole uczniowskim;
- wykazuje się dużą aktywnością podczas lekcji.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- ma wiedzę nazewniczą, wyjaśniającą, interpretacyjną;
- posiadana wiedza i umiejętności umożliwiają mu skuteczne rozwiązywanie typowych zadań teoretycznych i praktycznych;
- posiadana wiedza i umiejętności (również matematyczne) umożliwiają mu zazwyczaj skuteczne rozwiązywanie nietypowych (problemowych) zadań teoretycznych i praktycznych;
- potrafi projektować i wykonywać doświadczenia oraz interpretować wyniki doświadczeń;
- trafnie rozpoznaje zagadnienia fizyczne i je wyjaśnia;
- samodzielnie dociera do różnych źródeł informacji naukowej;
- potrafi organizować swoją naukę i pracę na lekcji oraz współpracować w zespole uczniowskim;
- wykazuje się aktywnością podczas lekcji.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- ma wiedzę nazewniczą i wyjaśniającą;
- posiadana wiedza i umiejętności (również matematyczne) umożliwiają mu skuteczne rozwiązywanie typowych zadań teoretycznych i praktycznych;

- potrafi projektować i wykonywać doświadczenia;
- trafnie rozpoznaje zagadnienia fizyczne i je wyjaśnia;
- samodzielnie dociera do pojedynczych źródeł informacji naukowej;
- potrafi organizować swoją naukę i pracę na lekcji oraz współpracować w zespole uczniowskim;
- wykazuje się aktywnością podczas lekcji.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- ma niepełną wiedzę nazewniczą i wyjaśniającą;
- posiadana wiedza i umiejętności (również matematyczne) umożliwiają mu skuteczne rozwiązywanie typowych zadań teoretycznych i praktycznych;
- zazwyczaj potrafi projektować i wykonywać doświadczenia;
- zazwyczaj trafnie rozpoznaje zagadnienia fizyczne i je opisuje;
- wykazuje się ograniczoną aktywnością podczas lekcji.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- ma wiedzę nazewniczą;
- posiadana wiedza i umiejętności umożliwiają mu zazwyczaj skuteczne rozwiązywanie typowych zadań teoretycznych i praktycznych;
- w ograniczonym stopniu korzysta z umiejętności matematycznych;
- zazwyczaj trafnie rozpoznaje zagadnienia fizyczne;
- zazwyczaj nie jest aktywny podczas lekcji.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie ma nawet wiedzy nazewniczej;
- posiadana wiedza i umiejętności uniemożliwiają mu skuteczne rozwiązywanie typowych zadań teoretycznych i praktycznych;
- nie rozpoznaje zagadnień fizycznych.

**SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE
OPRACOWANE W OPARCIU O WYMAGANIA EDUKACYJNE WYDAWNICTWA WSiP, DOSTOSOWANE DO PODRĘCZNIKA
„SPOSÓB NA FIZYKĘ” ORAZ PODSTAWĘ PROGRAMOWĄ Z 2024 ROKU**

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania konieczne, podstawowe i ponadpodstawowe,
- posługuje się wiedzą i umiejętnościami w celu skutecznego rozwiązywania zróżnicowanych zadań i problemów, także nietypowych.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania konieczne, podstawowe i ponadpodstawowe.
- posługuje się wiedzą i umiejętnościami w celu zazwyczaj skutecznego rozwiązywania zróżnicowanych zadań i problemów, także nietypowych.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania konieczne, podstawowe i ponadpodstawowe poza wymaganiami zaznaczonymi na niebieski kolor.
- posługuje się wiedzą i umiejętnościami w celu zazwyczaj skutecznego rozwiązywania zróżnicowanych zadań i problemów.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- spełnia tylko wymagania konieczne i podstawowe;
- posługuje się wiedzą i umiejętnościami w celu skutecznego rozwiązywania tylko typowych zadań i problemów.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- spełnia tylko wymagania konieczne;
- deklaruje chęć dalszej nauki, a braki umiejętności i wiedzy umożliwiają tę naukę.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie spełnia nawet wymagań koniecznych; ma braki w umiejętnościach i wiedzy, które uniemożliwiają dalszą naukę.

I. Oddziaływania

Temat	Wymagania		
	konieczne	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:		
Oczami fizyki	<ul style="list-style-type: none"> - wyodrębnia z rysunków schematycznych lub blokowych informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska bądź problemu; - zapisuje wynik pomiaru wraz z jego jednostką. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyodrębnia z tekstów i tabel informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska bądź problemu; - przeprowadza wybrane obserwacje i pomiary na podstawie ich opisów; - posługuje się pojęciem niepewności pomiarowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyodrębnia z diagramów i wykresów informacje kluczowe dla opisywane zjawiska bądź problemu; - przeprowadza wybrane doświadczenia na podstawie ich opisów; - zapisuje wynik pomiaru wraz z jego jednostką oraz z uwzględnieniem informacji o niepewności pomiarowej; - ilustruje kluczowe informacje w różnych postaciach.
Otoczający nas świat	<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje wynik pomiaru wraz z jego jednostką; - rozróżnia i podaje nazwy trzech stanów skupienia; - posługuje się pojęciem masy oraz jej jednostkami. 	<ul style="list-style-type: none"> - przelicza wielokrotności i podwielokrotności jednostek (centy-, kilo-); - posługuje się pojęciem niepewności pomiarowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje wynik pomiaru wraz z jego jednostką oraz uwzględnieniem informacji o niepewności pomiarowej; - przelicza wielokrotności i podwielokrotności jednostek (mikro-, mega-). - przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących.
Oddziaływanie – co to znaczy?	<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje wynik pomiaru wraz z jego jednostką; - rozróżnia i podaje nazwy trzech 	<ul style="list-style-type: none"> - wyodrębnia zjawisko z kontekstu i podaje jego nazwę; - wymienia przykłady praktycznego wykorzystania oddziaływań 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje czynniki istotne i nieistotne dla przebiegu zjawiska; - wymienia przykłady praktycznego wykorzystania oddziaływań

	<p>stanów skupienia; - posługuje się pojęciem masy oraz jej jednostkami.</p>	<p>grawitacyjnego i sprężystego.</p>	<p>magnetycznego i elektrycznego.</p>
Sily wokół nas	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przebieg doświadczenia lub pokazu; - stosuje pojęcie siły jako wielkości opisującej oddziaływanie na ciało; - rozpoznaje i podaje nazwy sił: ciężkości, nacisku, oporów ruchu; - posługuje się pojęciem siły ciężkości. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyróżnia kluczowe kroki i sposób postępowania podczas doświadczenia lub pokazu; - wskazuje wartość, kierunek i zwrot wektora siły; - posługuje się jednostką siły; - podaje przykłady sił ciężkości, nacisku i oporów ruchu w różnych sytuacjach praktycznych; - stosuje do obliczeń związek między siłą ciężkości, masą i przyspieszeniem ziemskim; - wyznacza wartość siły za pomocą siłomierza albo wagi analogowej lub cyfrowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje rolę użytych podczas doświadczenia lub pokazu przyrządów. - podaje przykłady siły sprężystości w różnych sytuacjach praktycznych; - przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących.
Więcej niż jedna siła	<ul style="list-style-type: none"> - wyznacza siłę wypadkową dla sił o jednakowych kierunkach. 	<ul style="list-style-type: none"> - rysuje siłę wypadkową dla sił o jednakowych kierunkach; - opisuje i rysuje siły, które się równoważą. 	
Wzajemność oddziaływań	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje wzajemne oddziaływanie ciał; - przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje wzajemne oddziaływanie ciał z wykorzystaniem trzeciej zasady dynamiki; - ilustruje doświadczalnie trzecią zasadę dynamiki. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje i podaje nazwy sił wzajemnego oddziaływania.

II. Właściwości materii

Temat	Wymagania		
	konieczne	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:		
Ciecze i gazy (F)	- opisuje zjawisko napięcia powierzchniowego (F).	-opisuje formowanie się kropli (F).	- doświadczalnie demonstruje zjawisko napięcia powierzchniowego (F).
Gęstość materii	- posługuje się pojęciami masy i gęstości oraz ich jednostkami.	- analizuje różnice gęstości substancji w różnych stanach skupienia wynikające z budowy mikroskopowej ciał stałych, cieczy i gazów.	- stosuje do obliczeń związek gęstości z masą i objętością.
Wyznaczanie gęstości	- posługuje się pojęciami masy i gęstości oraz ich jednostkami; zapisuje wynik pomiaru wraz z jego jednostką; - przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń.	- analizuje różnice gęstości substancji w różnych stanach skupienia wynikające z budowy mikroskopowej ciał stałych, cieczy i gazów; - zapisuje wynik pomiaru wraz z jego jednostką oraz z uwzględnieniem informacji o niepewności pomiarowej.	- doświadczalnie wyznacza gęstość substancji, z jakiej wykonany jest przedmiot o regularnym kształcie, - za pomocą wagi i przymiaru; przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących. - doświadczalnie wyznacza gęstość substancji, z jakiej wykonany jest przedmiot o nieregularnym kształcie, za pomocą wagi, cieczy i cylindra miarowego;
Siła parcia i ciśnienie	-posługuje się pojęciem siły parcia	- posługuje się pojęciem ciśnienia	- stosuje do obliczeń związek

	<p>w cieczech i gazach;</p> <ul style="list-style-type: none"> - przestrzega zasad bezpieczeństwa - podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń. 	<p>w cieczech i gazach wraz z jego jednostką;</p> <ul style="list-style-type: none"> - posługuje się pojęciem ciśnienia atmosferycznego; - przelicza wielokrotności i podwielokrotności jednostek (hekto-). 	<p>między siłą parcia a ciśnieniem;</p> <ul style="list-style-type: none"> - doświadczalnie demonstruje istnienie ciśnienia atmosferycznego.
Ciśnienie a pole powierzchni	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się pojęciem siły parcia oraz pojęciem ciśnienia w cieczech i gazach wraz z jego jednostką. 	<ul style="list-style-type: none"> -posługuje się pojęciem ciśnienia atmosferycznego; - stosuje do obliczeń związek między siłą parcia a ciśnieniem. 	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących.
Ciśnienie hydrostatyczne	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń; - posługuje się prawem Pascala. 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje do obliczeń związek między siłą parcia a ciśnieniem; - stosuje do obliczeń związek między ciśnieniem hydrostatycznym a wysokością słupa cieczy i jej gęstością. 	<ul style="list-style-type: none"> - doświadczalnie demonstruje zależność ciśnienia hydrostatycznego od wysokości słupa cieczy; - wskazuje, że wzrost ciśnienia zewnętrznego powoduje jednakowy przyrost ciśnienia w całej objętości cieczy lub gazu.
Siła wyporu. Pływanie ciał	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje warunki pływania ciał na podstawie analizy ich gęstości. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje, że wzrost ciśnienia zewnętrznego powoduje jednakowy przyrost ciśnienia w całej objętości cieczy lub gazu; posługuje się pojęciem siły wyporu. 	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się prawem Archimedes; demonstruje prawo Archimedes, wyznacza wartość siły wyporu; - przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących. - analizuje siły działające na ciała zanurzone w cieczech lub gazach; - analizuje warunek pływania ciał; - wyznacza gęstość cieczy lub ciał stałych na podstawie warunków pływania.

III Ruch

Temat	Wymagania		
	konieczne	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:		
Czas i droga	-wyróżnia pojęcie toru; -przelicza jednostki czasu (sekunda, minuta, godzina).	- wyróżnia pojęcia drogi.	-rozdziela ruch prostoliniowy i ruch krzywoliniowy.
Względność ruchu	-wskazuje przykłady względności ruchu.	-opisuje przykłady względności ruchu.	- opisuje układ odniesienia.
Rodzaje ruchu. Prędkość ciała	- posługuje się pojęciem prędkości do opisu ruchu prostoliniowego.	- nazywa ruchem jednostajnym ruch, w którym prędkość jest stała; - oblicza wartość prędkości.	- stosuje do obliczeń związek prędkości z drogą i czasem, w którym została przebyta; - nazywa ruchem jednostajnym ruch, w którym droga przebyta w jednostkowych przedziałach czasu jest stała.
Wyznaczanie prędkości	- przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń.	- doświadczalnie wyznacza prędkość z pomiaru czasu i drogi z użyciem przyrządów analogowych lub cyfrowych; - stosuje do obliczeń związek prędkości z drogą i czasem, w którym została przebyta.	- doświadczalnie wyznacza prędkość z pomiaru czasu i drogi z użyciem oprogramowania do pomiarów na obrazach wideo.

Pierwsza zasada dynamiki. Siły oporu ruchu	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się pojęciem prędkości do opisu ruchu prostoliniowego; - rozpoznaje i podaje nazwy sił: ciężkości, nacisku, oporów ruchu oraz podaje ich przykłady w różnych sytuacjach praktycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje do obliczeń związek prędkości z drogą i czasem, w którym została przebyta; - analizuje zachowanie się ciał na podstawie pierwszej zasady dynamiki; - doświadczalnie ilustruje pierwszą zasadę dynamiki. 	<ul style="list-style-type: none"> - przelicza jednostki prędkości. - stosuje pojęcie bezwładności;
Tworzenie wykresów ruchu	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje zależność rosnącą bądź malejącą na podstawie danych z tabeli lub na podstawie wykresu. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyznacza wartość prędkości i drogę z wykresów zależności prędkości i drogi od czasu dla ruchu prostoliniowego odcinkami jednostajnego. 	<ul style="list-style-type: none"> - rysuje wykresy zależności prędkości i drogi od czasu dla ruchu prostoliniowego odcinkami jednostajnego na podstawie podanych informacji.

IV Dynamika

Temat	Wymagania		
	konieczne	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń		
Ruch przyspieszony	<ul style="list-style-type: none"> - nazywa ruchem przyspieszonym ruch, w którym wartość prędkości rośnie. 	<ul style="list-style-type: none"> - nazywa ruchem jednostajnie przyspieszonym ruch, w którym wartość prędkości rośnie w jednostkowych przedziałach czasu o tę samą wartość; - posługuje się pojęciem przyspieszenia do opisu ruchu prostoliniowego jednostajnie przyspieszonego. 	<ul style="list-style-type: none"> - na podstawie danych liczbowych przedstawionych w formie tekstu lub tabeli wyznacza wartość przyspieszenia w ruchu przyspieszonym wraz z jednostką; - stosuje do obliczeń związek przyspieszenia ze zmianą prędkości i czasem, w którym ta zmiana nastąpiła; - wyznacza zmianę prędkości i przyspieszenie z wykresów

			<p>zależności prędkości od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnie zmiennego (F).</p> <p>- wyznacza zmianę prędkości i przyspieszenie z wykresów zależności prędkości od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnie zmiennego (F).</p>
Ruch opóźniony	<p>- nazywa ruchem opóźnionym ruch, w którym wartość prędkości maleje.</p>	<p>- nazywa ruchem jednostajnie opóźnionym ruch, w którym wartość prędkości maleje w jednostkowych przedziałach czasu o tę samą wartość;</p> <p>- posługuje się pojęciem przyspieszenia do opisu ruchu prostoliniowego jednostajnie opóźnionego.</p>	<p>- na podstawie danych liczbowych przedstawionych formie tekstu lub tabeli wyznacza wartość przyspieszenia w ruchu opóźnionym wraz z jednostką;</p> <p>- stosuje do obliczeń związek przyspieszenia ze zmianą prędkości i czasem, w którym ta zmiana nastąpiła.</p> <p>- wyznacza zmianę prędkości i przyspieszenie z wykresów zależności prędkości od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnie zmiennego (F).</p> <p>- wyznacza zmianę prędkości i przyspieszenie z wykresów zależności prędkości od czasu dla ruchu prostoliniowego.</p>
Siła tarcia i ruch	<p>- rozpoznaje i podaje nazwy sił oporów ruchu, podaje ich przykłady w różnych sytuacjach praktycznych.</p>	<p>- wyznacza i rysuje siłę wypadkową dla sił o jednakowych kierunkach;</p> <p>- opisuje i rysuje siły, które się równoważą.</p>	<p>- rozpoznaje rodzaj ruchu na podstawie analizy sił.</p>
Druga zasada dynamiki		<p>- posługuje się pojęciem masy i</p>	<p>- stosuje do obliczeń związek</p>

		<p>wyjaśnia jej związek z bezwładnością ciała;</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje zachowanie się ciał na podstawie drugiej zasady dynamiki. - doświadczalnie demonstruje drugą zasadę dynamiki. 	<p>między siłą i masą a przyspieszeniem;</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących.
Wykresy ruchu jednostajnie zmiennego	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje zależność rosnącą bądź malejącą na podstawie danych z tabeli lub na podstawie wykresu. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyodrębnia z tekstów, tabel, diagramów lub wykresów informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska bądź problemu; - wyznacza zmianę prędkości i przyspieszenie z wykresów zależności prędkości od czasu dla ruchu prostoliniowego jednostajnie zmiennego. 	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących; - rysuje wykresy zależności prędkości drogi od czasu dla ruchu prostoliniowego odcinkami jednostajnego lub jednostajnie zmiennego na podstawie podanych informacji;
Rozwiązywanie zadań	<ul style="list-style-type: none"> - wyodrębnia zjawisko z kontekstu i podaje jego nazwę. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyodrębnia z tekstów, tabel, diagramów lub wykresów informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska bądź problemu; - wskazuje czynniki istotne i nieistotne dla przebiegu zjawiska. 	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących.

V Praca i energia

Temat	Wymagania		
	konieczne	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń		

Praca mechaniczna i zmiana energii	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się pojęciem pracy mechanicznej wraz z jej jednostką; - posługuje się pojęciem energii mechanicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje do obliczeń związek pracy z siłą i drogą, na jakiej została wykonana. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje wykonaną pracę jako zmianę energii; - przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących.
Energia kinetyczna i energia potencjalna	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się pojęciem energii:kinetycznej, potencjalnej grawitacji i potencjalnej sprężystości. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje wykonaną pracę jako zmianę energii. 	<ul style="list-style-type: none"> - oblicza zmianę energii potencjalnej grawitacji oraz zmianę energii kinetycznej; - przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących.
Moc	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się pojęciem mocy wraz z jej jednostką. 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje do obliczeń związek mocy z pracą i czasem, w którym została wykonana; - przelicza wielokrotności i podwielokrotności jednostek (kilo-, mega-). 	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących.
Spadek swobodny	<ul style="list-style-type: none"> - nazywa ruchem zmiennym ruch, w którym wartość prędkości się zmienia. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje spadek swobodny jako przykład ruchu jednostajnie przyspieszonego pod wpływem siły grawitacji; - wyznacza zmianę energii potencjalnej grawitacji oraz zmianę energii kinetycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje zasadę zachowania energii mechanicznej do opisu zjawisk.
Praca mechaniczna i zmiana energii	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się pojęciem pracy mechanicznej wraz z jej jednostką; - posługuje się pojęciem energii mechanicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje do obliczeń związek pracy z siłą i drogą, na jakiej została wykonana. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje wykonaną pracę jako zmianę energii; - przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących.

VI Zjawiska cieplne

Temat	Wymagania		
	konieczne	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń		
Wszystko ma temperaturę	- posługuje się pojęciem temperatury.	Ro- poznaje, że ciała o równej temperaturze pozostają w stanie równowagi termicznej.	
Termometry i pomiar temperatury	- posługuje się skalą temperatur Celsjusza; - zapisuje wynik pomiaru temperatury wraz z jego jednostką.	- posługuje się skalą temperatur Kelvina.	- przelicza temperaturę w skali Celsjusza na temperaturę w skali Kelvina i odwrotnie.
Energia wewnętrzna	- wskazuje, że energię układu (energię wewnętrzną) można zmienić.	- wskazuje, że energię układu (energię wewnętrzną) można zmienić przez wykonanie nad nim pracy lub przez przekazanie energii w postaci ciepła.	- analizuje jakościowo związek między temperaturą a średnią energią kinetyczną (ruchu chaotycznego) cząsteczek; - demonstruje zjawiska, w których dostarczenie ciepła lub wykonanie pracy powoduje wzrost temperatury ciała.
Stany skupienia a temperatura	- rozróżnia i podaje nazwy zmian stanu skupienia; demonstruje zjawisko topnienia.	- demonstruje zjawiska wrzenia i skraplania.	- analizuje zjawiska topnienia i wrzenia jako procesy, w których dostarczenie energii w postaci ciepła nie powoduje zmiany temperatury.

Energia podczas zmian stanu skupienia	- rozróżnia i podaje nazwy zmian stanu skupienia.	- analizuje zjawiska topnienia i wrzenia jako procesy, w których dostarczenie energii w postaci ciepła nie powoduje zmiany temperatury.	
Transport ciepła	- opisuje zjawisko przewodnictwa cieplnego.	- rozróżnia materiały o różnym przewodnictwie; - opisuje ruch gazów i cieczy w zjawisku konwekcji; - doświadczalnie bada zjawisko przewodnictwa cieplnego.	- opisuje rolę izolacji cieplnej; - określa, który z badanych materiałów jest lepszym przewodnikiem ciepła.
Kinetyczno-molekularny model budowy materii	-wyodrębnia zjawisko z kontekstu; - opisuje przebieg doświadczenia lub pokazu.	- przeprowadza wybrane obserwacje i pomiary na podstawie ich opisów.	- analizuje właściwości substancji w różnych stanach skupienia wynikające z budowy mikroskopowej ciał stałych, cieczy i gazów.

(F) – temat fakultatywny lub wymaganie fakultatywne